

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
 AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”
 DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”
 Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”
 Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499
 Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

Newsletter 30

Fondul Social European – realizări și perspective la apropiata aniversare a 60 de ani de la înființare

1. Scurt istoric

Fondul Social European (FSE) va împlini, peste un an și jumătate, 60 de ani de la înființare (mai exact la 25 martie 1957), fiind de aceeași vârstă cu Tratatul de la Roma, semnat de către membrii Comunității Economice Europene (CEE).

De la început, în condițiile preconizatei Piețe Comune, FSE a avut rolul de a facilita integrarea mai ușoară pe piața muncii a persoanelor aflate în căutarea unui (nou) loc de muncă.

Scopul inițial al FSE viza diferite mecanisme de „compensare” a persoanelor care își pierdeau locurile de muncă în țările lor: de exemplu, în cazurile de reorganizare a unor întreprinderi, de privatizare a altora, prin măsuri active de combatere a șomajului, de reconversie profesională.

FSE înlocuia un fond precedent, numit Fondul CECO (al Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, care viza aceleași mecanisme de combatere a șomajului, dar neintegrate într-o strategie transnațională, pentru țările membre: Belgia, Franța, Germania de Vest, Italia, Luxemburg și Țările de Jos, care au semnat Tratatul de la Paris din 1951).

Până în 1960, FSE a fost utilizat cu precădere de țările unde șomajul devenea masiv (cazul Italiei, apoi al Spaniei), ori în alte țări care susțineau programe operaționale specifice, cu sprijinul fondurilor naționale direcționate (cazul Germaniei, care a folosit FSE pentru compensarea celor care sufereau accidente de muncă).

În perioada 1970-1975, ca efect al unei reforme la nivel de program european, a avut loc și un proces de redirecționare spre alte priorități, dar tot cu scop social: așa au fost cazurile agricultorilor și persoanelor din industria confecțiilor din unele state membre.

În 1975 a luat ființă un alt fond, complementar FSE, numit Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), acesta aducând o contribuție consistentă, din punct de vedere financiar, concentrată pe cheltuielile vizând infrastructura regiunilor rămase în urmă din punct de vedere economic și social. Începând cu această dată, FSE și FEDR au alcătuit ceea ce în limbaj european poartă numele de "fonduri structurale".

Investește în oamenii

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
 AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”
 DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”
 Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”
 Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499
 Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

În continuare, FSE s-a concentrat și mai mult pe problemele ocupării, șomajului și reconversiei profesionale, pentru diverse grupuri țintă, aflate în dificultate pe piața muncii: femei, tineri care abandonau școala, șomeri tineri și / sau în vârstă, persoane cu dizabilități.

Dacă în primele lui faze FSE era administrat și folosit exclusiv de organismele publice guvernamentale, fiind înscris în cadrul programelor naționale, ulterior accesul la fonduri a fost permis și pentru organizațiile non-guvernamentale: sindicate, patronate, ONG-uri și diverse alte forme de angajatori, inclusiv din domeniul privat și la nivel regional. De asemenea, când apăreau alte probleme specifice de la o țară la alta și de la o perioadă la alta, FSE redirecționa fondurile: așa a fost cazul cu concentrarea către situația persoanelor aflate în dificultate pe piața muncii din domenii industriale aflate în criză, pentru ca ulterior aceste fonduri să fie accesibile oricărui domeniu al economiei unui stat membru al UE.

Începând cu anul 1980 FSE a fost accesibil pentru țările membre ale UE în vederea realizării unor programe naționale și regionale proprii, dintre cele mai diverse, dar toate cu impact social și pe termen mediu și lung.

După anul 1994 și mai ales odată cu semnarea Tratatului de la Amsterdam din 1997, FSE și-a dublat participarea financiară și a fost decentrat, de pe activitățile de *combatere a șomajului*, pe *ocuparea forței de muncă*, prin implementarea de măsuri active în acest sens: dinamizarea traseelor profesionale individuale, informarea și consilierea în carieră, învățarea pe tot parcursul vieții etc., iar 5% din acest fond a fost dedicat măsurilor inovative de pe piața muncii.

În Strategia comună privind ocuparea forței de muncă din 1997 au fost definitivate trei programe comunitare principale pentru statele membre (a se vedea website: http://ec.europa.eu/employment_social/esf/discover/esf_ro.htm):

- EUROFORM: finanța diverse modalități de formare profesională și de ocupare în meserii cerute pe piața muncii;
- HORIZON: viza în mod direct sprijinirea persoanelor cu dizabilități;
- NOW (New Opportunities for Women – Noi oportunități pentru femei): readucerea pe piața muncii și reintegrarea mai facilă a femeilor aflate în dificultate.

În cadrul FSE au fost promovate programe noi, ale pieței muncii și care facilitau schimburile transnaționale de idei și de bune practici, precum cele de mai jos:

- YOUTHSTART: suport acordat tinerilor necalificați în căutarea primului lor job pe piața muncii europene și din țările lor de rezidență;
- INTEGRA: sprijinirea unor grupuri aflate în dificultăți existențiale, cum ar fi cazul părinților singuri, al persoanelor fără case, al refugiaților, al deținuților și al foștilor deținuți, al celor discriminați din motive rasiale sau pe alte criterii în cadrul formării profesionale sau al ocupării forței de muncă;
- ADAPT: suport financiar acordat oricărei persoane nevoită să se adapteze la schimbările din mediul de afaceri și din industrie, cum ar fi formarea în domeniul tehnologiei informației sau ca efect al crizei mondiale.

În 1994, alături de FSE și FEDR, a mai fost introdus un fond, anume Fondul de Coeziune (FC), dedicat

Investește în oamenii

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
 AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”
 DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”
 Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”
 Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499
 Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

mai ales țările mai sărace din UE care aveau nevoie de finanțarea proiectelor de infrastructură de transport și de mediu, de regulă foarte costisitoare. Acestea li s-au adăugat și alte noi fonduri și anume: Fondul Agricol European pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), Fondul European pentru Pescuit (FEP), Banca Europeană pentru Investiții (BEI) etc.

În anul 2000, odată cu adoptarea Strategiei de la Lisabona, FSE a fost solicitat să participe la realizarea unui scop ambițios al Europei: a propulsa UE pe poziția de cea mai avansată economie bazată pe cunoaștere până în anul 2010 din lume.

Pentru a susține această strategie, FSE și-a fixat următoarele axe prioritare pentru perioada 2000-2006:

- ✓ Proiectarea și implementarea de politici active care să prevină șomajul, să-l combată când apare și să-i diminueze costurile psiho-sociale și economice;
- ✓ Asigurarea suportului financiar care să acorde oportunități egale pentru toți în accesarea pieței muncii;
- ✓ Organizarea de cursuri de formare și educație profesională îmbunătățită, ca parte a învățării pe tot parcursul vieții, în vederea îmbunătățirii accesului la piața muncii, în menținerea capacității de inserție profesională și în promovarea mobilității profesionale;
- ✓ Sprijin care să asigure o forță de lucru bine calificată, instruită, adaptabilă, precum și suport financiar pentru noi forme de organizare a muncii;
- ✓ Noi forme de susținere și motivare a persoanelor care dovedesc spirit antreprenorial și oferirea de condiții care să faciliteze crearea de locuri de muncă.

Inițiativa EQUAL, din anul 2000, a întărit și mai mult posibilitățile de accesare a pieței muncii pentru femei și minorități, combătând formele discriminatorii și inegalitățile pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală.

2. Contribuția financiară a FSE în țările membre ale UE

În prezent, FSE (8%) și FEDR (27%) au la dispoziție mai mult de o treime din totalul bugetului anual al Uniunii Europene (care este de circa 120 miliarde de euro, în proporție de 86%) (*sursa*: http://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/facts_figures_en.pdf).

Când o țară sau regiune este considerată bogată, eligibilitatea acesteia intră la capitolul "competitivitate regională" (31 % din total FSE), iar când regiunea este identificată ca fiind săracă (după evaluarea mai multor indicatori socio-economici), atunci aceasta este eligibilă la capitolul "convergență" (69 % din total FSE, uneori chiar până la 80 % din cofinanțarea de proiecte de dezvoltare regională).

Obiectivul „Convergență” cuprinde:

- ✓ Regiunile de convergență: adică cele care au un PIB pe cap de locuitor mai mic de 75% din media UE-25 (în perioada 2007-2013);
- ✓ Regiuni în afara convergenței: adică cele care au un PIB pe cap de locuitor de peste 75% din media UE-25, dar mai puțin de 75% din media UE-15 (în perioada 2007-2013).

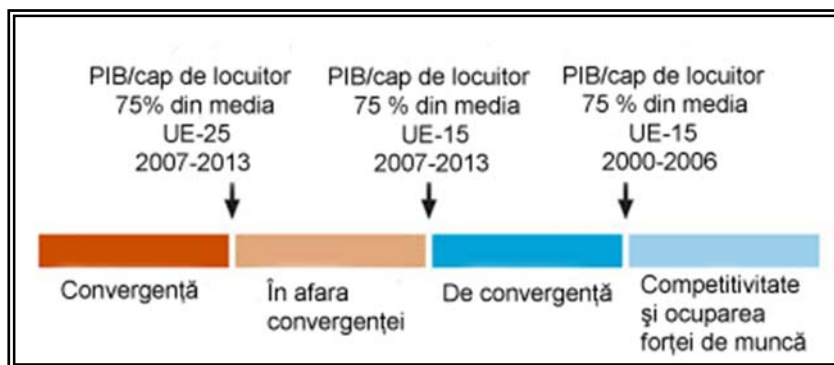

Investește în oamenii!

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
 AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”
 DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”
 Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”
 Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499
 Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

Obiectivul „Ocuparea forței de muncă și competitivitatea regională” vizează:

- ✓ Regiuni de convergență: adică cele care dispun de un PIB pe cap de locuitor mai mic de 75% din media UE-15 (în perioada 2000-2006), dar de peste 75% din media UE-15 (în perioada 2007-2013);
- ✓ Regiuni de competitivitate și de ocupare a forței de muncă: se aplică tuturor celorlalte regiuni ale UE.

În toate țările membre ale UE unde este operațional, FSE promovează programe care vizează obiective de o importanță covârșitoare pentru noua piață a muncii europene (http://ec.europa.eu/employment_social/esf/library/library_en.htm):

- ✓ Creșterea capacității de adaptare a muncitorilor, întreprinderilor și antreprenorilor (CPAM), prin promovarea învățării pe tot parcursul vieții și prin investiții crescute în resursele umane (18 % din totalul finanțării);
- ✓ Ameliorarea accesului la angajare și durabilitatea (AAD) pe piața muncii a celor care caută un loc de muncă și a persoanelor inactive (30 %);
- ✓ Ameliorarea incluziunii sociale a persoanelor dezavantajate (AISPD), în scopul asigurării integrării durabile și combaterii tuturor formelor de discriminare de pe piața muncii (14 %);
- ✓ Ameliorarea capitalului uman (ACU) prin promovarea inițierii de reforme în sistemele de educație și instruire, precum și a activităților de legătură între instituțiile de educație superioară, cercetare, centre tehnologice și întreprinderi (34 %);
- ✓ Mobilizarea pentru reforme în domeniile muncii și incluziunii (MRDMI – 1 %);
- ✓ Întărirea capacității instituționale (ICI) la nivel național, regional și local, inclusiv prin parteneriate, acorduri și inițiative comune, prin crearea unor legături între partenerii sociali și organizațiile non-guvernamentale, la nivel transnațional, național, regional și local (3 %).

Beneficiarii acestui fond european au fost în număr de peste 12 milioane de persoane, grupate în categorii-țintă cu diverse dificultăți existențiale: mai ales șomerii și persoanele inactive, femeile, tinerii, persoanele în vârstă, cele cu dizabilități și minoritățile etnice ori migranții, toate

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

AXA PRIORITARĂ nr 2 - „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.3 - „Acces și participare la formare profesională continuă”

Titlu proiect: „FPC – Formare pentru competitivitate”

Numărul de identificare al proiectului: POSDRU/182/2.3/S/154499

Beneficiar: Fundația Lumina Instituții de Învățământ

acestea grupuri-țintă fiind vulnerabile pe piața muncii, mai ales în această perioadă de criză existentă în toată Europa.

Accesarea fondurilor alocate pe țări și pe regiuni mai puțin dezvoltate a fost proiectată și se realizează efectiv în mod diferit, în funcție de alocări, posibilități de accesare și participanți potențiali eligibili.

Finanțarea României pe programe operaționale, în conformitate cu arile prioritare specifice Fondul Social European (în milioane de euro)

Priorități FSE: 1. Dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții (DIPV); 2. Modalități mai inovative și mai productive de muncă (MIPM); 3. Modernizarea instituțiilor pieței muncii (MIPM); 4. Măsuri active și preventive de sprijin pentru ocupare (MAPSO); 5. Creșterea egalității de șanse pentru ocupare (CESO); 6. Integrarea persoanelor dezavantajate pe piața muncii (IPDPM); 7. Reformarea sistemelor de educație și instruire profesională (RSEIP); 8. Promovarea educației și instruirii de-a lungul vieții de muncă (PEIVM); 9. Dezvoltarea potențialului uman în cercetare și dezvoltare (DPUCD); 10. Parteneriat, rețele și inițiative (PRI); 11. Asistență tehnică (AT).

DIPV	MMIP	MIPM	MAP-SO	CE-SO	IPD-PM	RSE-IP	PEI-VM	DPU-CD	PRI	AT	Total EU
711,2	229,1	176,7	476,4	65,0	433,1	683,8	182,4	284,9	110,9	122,7	3.476,2

Sursa: http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/esf_budgets/results.cfm.

